

Nevruz 1 Bölüm

– Sami Biber · 24 Mart 2019

21.03.2014 Tarihinde iki bölüm halinde yayınladığım bu yazımı gördüğüm lüzum üzerine bir kez daha ama bu sefer üç bölüm halinde yayınlıyorum. Gönül hepsini birden yayınlamak istese de maalesef oldukça uzun olduğundan böyle yayınlıyorum.

Biz çocukken de delikanlı veya orta yaşlıyken de pek çok bayramımız vardı ama Nevruz diye bir bayram kutladığımızı hiç mi hiç hatırlamam. Resmi tatillerimiz içinde 1 Mayıs Bahar Bayramımız , 27 Mayıs Hürriyet ve Anayasa Bayramımız vardı ama Nevruz diye bir bayramımız yoktu. Nevruz kelimesini ancak Saatli Maarif takviminde göürdük. 21 Mart tarihinde o takvim ' Nevruz Bayramı- Baharın başlangıcı ' yazardı. İlginçtir çok çok çocukken İstanbul- Balat ve Fener semtlerinde oturduğumuz yıllarda Hristiyan-Rum komşularımızın Paskalya Bayramlarını bile hatırlarım da ülkemizde yakın zamanlara kadar kutladığımız, andığımız bir Nevruz Bayramı hatırlamam. Ta ki 1995 yılına kadar...Aslında 1992 desek daha doğru olur. Hatta 1991...

1991 Yılı Nevruzunda otuz bir kişi teröre kurban gitti ama tarihimize kanlı Nevruz olarak geçen olaylar 1992 de cereyan etti ve o tarihte doksan yedi kişi güya bir bayram olan o günde yine teröre kurban gitti.

1992 deki Kanlı Nevruz olayından sonra Türkiye Cumhuriyeti Devletinin nihayet gözleri açıldı ve nihayet Nevruz'un Türk Dünyasının çok eski bir bayramı olduğu hatırlandı ve bu bayramın bir bölücü örgüt gövde gösterisi olmaktan çıkartılması için etkinlikler düzenlenmeye başlandı. 1995 yılında Nevruz artık resmi bayramlarımız arasına girdi ama yine de ne Selçuklular, ne de Osmanlılar döneminde verilen değer verilmedi bu bayrama. Çünkü Selçuklu ve Osmanlı döneminde resmi bayram olarak kutlanan ve tatil ilan edilen , hakkında Nevruzname adı verilen şiirlerin yazıldığı Nevruz, günümüzde güya bayramdır ama hiç bir resmi kurum o gün tatil değildir.

Bazı okulların bahçelerinde ateşler yakılır, bazı meydanlarda örste demir dövülür, bir iki de boyalı yumurta tokuşturulur hepsi o. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgemizde ve İstanbul başta olmak üzere bir kaç büyük şehirde ise genelde bölücü örgütün gövde gösterisidir Nevruz Bayramı. Abdullah Öcalan resim ve posterleri, pkk bayrakları eşliğinde Türkiye Cumhuriyeti Devletine karşı bir başkaldırının bayramı yapılır yurdun dört bir tarafında.

Neyse...İşin siyasi tarafına pek girmeden sorularla Nevruz diyelim.

S-1 Nevruz hangi topraklarda bir bayram olarak kutlanır?

Türkiye, İnan, Afganistan, Arnavutluk, Özbekistan, Kazakistan, Azerbaycan, Tacikistan, Gürcistan, Irak, Türkmenistan, Kırgızistan, Kosova, Çin, Ukrayna, Bosna-Hersek, Hindistan, Pakistan, Rusya, Makedonya, Sırbistan, Suriye, Ermenistan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti...

S-2 Türkiye toprakları üzerinde 21 -22 Mart tarihlerinde herhangi bir kutlama olmuş mudur?

Türkiye toprakları üzerinde Kanuni döneminden beri 22 Mart Tarihinde Manisa'da mesir şenlikleri yapılmaktadır. Mesir şenlikleri aslında bir nevi baharın gelişini kutlama bayramı yani Nevruzdur. Mesir macunu ise çok uzun bir süre Nevruziye adıyla dağıtılmıştır. Zaten Osmanlı Döneminde Nevruz Bayramı olarak kutlanan gün, sonraları sadece Mesir Bayramı olarak kutlanırmış, Nevruz adı maalesef kullanılmamıştır.

İstiklal Savaşı sırasında Ankara'da en görkemli Nevruz kutlaması Büyük Taarruz'a hazırlık yapıldığı günlerde 22 Mart 1922 tarihinde yapıldı. O gün, Taşhan Meydanı (Hakimiyet-i Milliyye Meydanı)'nda öğrencilerin katıldığı bir geçit töreni düzenlendi. Ayrıca, günümüzde Meteoroloji Genel Müdürlüğü binası olarak hizmet gören binanın, dönemin Genelkurmay Başkanlığı binasının bulunduğu tepenin altındaki düzlükte öğrenciler toplanarak halkın huzurunda spor gösterileri yaptılar, şiirler okudular. Sonrasında bir daha devlet tarafından resmi bir Nevruz kutlaması olmadı. (Yukarıdaki 1. Resim 1922 de Atatürk'ün de katılımıyla yapılan kutlamaya aittir.)

S-3 Nevruz nasıl ortaya çıkmıştır:

Nevruzun ortaya çıkışı tamamen efsanelere dayanmaktadır. Ancak aşağıda anlatacaklarımız içinde sadece bir tane varlığı kesin olan olay vardır.Yani sadece bir tanesi efsane değildir. Şimdi bunları sıralayalım.

Gelecek bölümde sıralayalım İnşallah.

RESİMLER

1- 22 Mart 1922 de Atatürk'ün direktifleri ve katılımıyla kutlanan Nevruz Bayramı. Ne yazıkki o tarihten 1995 Yılına kadar Türkiye'de bir daha Devlet tarafından kutlanan bir Nevruz Bayramı olmadı.

2-3- Türkiye'de Nevruz Bayramı Kutlamaları.